

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023 жыл мамыр айы 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 01.05.2023	Сейсенбі 02.05.2023	Сәрсенбі 03.05.2023	Бейсенбі 04.05.2023	Жұма 05.05.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Жайлы жағдай жасап, смайлик арқылы көңіл күйін көтеру. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дағдысын қалыптастыру (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Үстел үсті ойыны «Ұқсасын тап», Дидактикалық ойын «Зейінді бол», «Кім жоқ?», «Бұл не?» Саусақ ойыны «Орманда», Суретпен әңгіме: «Салыстыр да, атын ата» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ойыншықтарды топтастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы өсімдіктерді бақылау. Баланың жеке тұлғасының қалыптасуына ықпал ету, оның мүдделеріне, қажеттіліктеріне, қалауына, мүмкіндігіне құрметпен қарау, әр баланы басқа балалар сияқты жақсы көретініне сенім қалыптастыру. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертенгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды жасату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Жеңдерін өз бетімен түру, жуыну кезінде киімді суламау, жуыну кезінде суды шашыратпау білігін бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру: нанды үгіспеу, тамақты ауызды жауып шайнау, ауызды толтырып сөйлемей. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Достық» әнін қойып балаларға түрлі қимылдар жасату. Балалар қандай ойындар ойнағысы келетінін айтуын қалыптастыру. «Достар» тақырыбында жеке әңгімелер. Сөзді тыңдай білуге, ересектермен және құрдастарымен тілдік қарым-қатынас жасауды дамыту, қарапайым Кім? Не? Не істейді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Музыка Қарапайым би қимылдарын	Дене шынықтыру иректелген лентаның бойымен жүру.	Дене шынықтыру иректелген лентаның бойымен жүру.	Дене шынықтыру иректелген лентаның бойымен

		<p>орындау: қолдың білектерін айналдыру, шапалақтау және аяқты тарсылдату, жүрелеп отыру, аяқтарын қозғау, айналу; денені оңға, солға бұру, басты оңға, солға ию, қолдарды сермеу.</p>	<p>аяқтың ұшымен жүгіру, арқанның астынан нысанаға дейін төрттағандап (алақанымен, тіземен тіреп) еңбектеу.</p>	<p>аяқтың ұшымен жүгіру, әртүрлі тәсілдермен әртүрлі бастапқы қалыпта 0,5-1,5 метр арақашықтықтағы нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру</p>	<p>жүру. аяқтың ұшымен жүгіру арқанның астынан нысанаға дейін төрттағандап (алақанымен, тіземен тіреп) еңбектеу әртүрлі тәсілдермен әртүрлі бастапқы қалыпта 0,5-1,5 метр арақашықтықтағы нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру</p>
		<p>Мамыр айының алғашқы мерекесі халықтар достығы күні екенін түсіндіру. Достарды қуанту үшін сыйлық сыйлаймыз. Тақпақ айтып би билейміз деп түсіндіру. Балаларға сыйлық қораптарын таңдап олармен би билету. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)</p>	<p>Қонаққа келген аюдың қоржынындағы заттармен танысу арқылы қарапайым сұрақтарға жауап беруге, өз ойын айтуға үйрету. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қоржыннан шыққан заттарды шелектерге салу алу және алмастырып салуды ұйымдастыру. Өлшемдері әр түрлі геометриялық фигураларды, өлшемі, пішіні, түсі бойынша</p>	<p>Күннің суретін көрсету. Оны танып атату. Бейнелеу әрекетіне деген қызығушылығын ояту, көркемдік қабылдауларын дамыту. Бірінші шағын топ балаларына қағазға күннің бейнесін салуды ұйымдастыру. Екінші шағын топ балаларына фланелеграф тақтасына күн, гүл ағаш, құстарды үйлестіріп дұрыс жапсыруын ұйымдастыру.</p>	<p>Ғажайып қорапшаның ішінен заттар алуын ұйымдастыру. Олардың түрлі көлемдегі геометриялық фигураларды негізгі түсі, неғұрлым ұқсас қасиеттері бойынша салыстыру және іріктеуді жетілдіру. (сенсорика)</p>

			ерекшеленетін немесе біркелкі заттарды топтастыруды үйрету (сенсорика)	(сурет салу, жапсыру)	
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігін дамыту. Ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен		Қағаздарға салынған шарлардың түбінен жіптер салуды ұйымдастыру. (сурет салу) Дидактикалық ойын Қимылды ойын: Балалардың ойынға қызығушылығын дамытуға ықпал ете отырып, негізгі қимылдарды (жүру, жүгіру, лақтыру, домалату) жетілдіру.	Балалардың дербес әрекеттері. Ауа райның ерекшеліктерін байқату. Желдің соғуын байқату (қоршаған ортамен таныстыру) Ертегі оқып оны ойыншықтар, суреттер, үстел үсті театрының кейіпкерлері және басқа да көрнекі құралдарды көрсетумен сүйемелдеп мазмұнын түсінуге үйрету (көркем әдебиет) Қимылды ойын: Қимылдарды үйлесімді орындауға, кейбір кейіпкерлердің	Ауа райның ерекшеліктерін байқату. Құстарды, күнді ағаштарды гүлдерді бақылату. Гүлдерді иіскеуді үйрету. (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын «Өз үйінді тап» Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипедке отыруға, одан ересектердің көмегімен және көмегінсіз түсуге, ересектердің көмегімен және өз бетінше рөлді басқаруға үйрету. Сөйлеу қарқынын, дауыстың жоғарылығы	Ауа райның ерекшеліктерін байқату. Құстарды бақылап, құстар сияқты ұшуын үйрету. Ағаштың бұтақтары мен жапырақтары секілді желге тербелуді үйрету. (қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар Мазмұны қарапайым қимылды ойындарды ойнауға ынталандыру.

			қарапайым әрекеттерін жеткізе білуге үйрету (қоян сияқты секіру; аю сияқты қорбаңдап жүру).	мен күшін ескеріп артикуляциялық гимнастика жасауын ұйымдастыру: «Инеше» - ауызды кең ашып тілді алға қарай жіңішкертіп шығарып 10 - 15 секунд ұстап тұруды жасату. (сөйлеуді дамыту)	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүруді үйрету. Өз шкафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. (дербес қимыл әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелді даярлау заттарымен таныстыруды жалғастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Кейбір еңбек әрекеттерін білуге және атауға (тәрбиешінің көмекшісі ыдыс жуады, тамақ әкеледі, сүлгілерді ауыстырады) үйрету. (қоршаған ортамен таныстыру)				
Күндізгі ұйқы	Киімдерді шкафқа немесе орындыққа ұйқыға жатар алдында ұқыпты жинау білігін бекіту. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Бесік жырын айтып беру (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Төсектен тұрып, түйіршекті және жұмсақ жолақшалармен жүруді дағдыландыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, асты тауысып жеуге дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				

<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>		<p>Кеңістік қатынастарды түсіну, құрылыс масштабына сәйкес сюжеттік ойыншықтарды қолданып, ойнауға мүмкіндік беру. Балалардың құрылыс заттарымен еркін ойындары (Құрастыру)</p> <p>Фетр тақтасына шарлар мен сыйлық қораптарын үйлестіріп жапсырып, шығуын ұйымдастыру. (Жапсыру)</p>	<p>Сазбалшықтан аю досмызға арналған кәмпиттер жасату. (Мүсіндеу)</p> <p>Аюдың үйшігін жасату. Қарапайым құрылысты үлгі бойынша, ересектің көмегімен және өз бетінше құрастыру. (құрастыру)</p> <p>Бірғақты би музыкасын тыңдап қол қимылын жасап билеуін ұйымдастыру (музыка)</p>	<p>Кітаптар орталығында кітаптарды қарату. Суреттердің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруді дамыту. (көркем әдебиет)</p> <p>Ойыншықтар орталығында еркін ойындарды ойнату. Заттарды түсі, көлемі, пішіні бойынша өз бетінше зерттеу және салыстыруға мүмкіндік беру. (сенсорика)</p>	<p>Әр түрлі бейнелердің екіге бөлінген бөлшек карточкаларын үйлестіріп жапсыруды жетілдіру (жапсыру)</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				

Серуен		<p>Қ/о «Кім жылдам»</p> <p>Ауызша нұсқаумен пирамида сақиналарын ретімен қазығына кигізуді ұйымдастыру (сенсорика)</p>	<p>Ересектердің еңбегін бақылауға баулу.</p> <p>Еркін ойындар</p> <p>Құмда дебрес шығармашылық жұмыстарын жасату (сурет салу)</p>	<p>Ненің «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» екені туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Есімін атағанда жауап беруді пысықтау (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Қ/о «Жалауға қарай жүгір»</p>	<p>Қ/О «Өз үйінді тап»</p> <p>Өртүрлі көлемдегі заттарды жинап гүл жасау дағдысын жетілдіру (Құрастыру)</p>
Балалардың үйге қайтуы	<p>Ертегілер кітабын бірге қарауға кеңес беру.</p> <p>Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.</p>				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023 жыл мамыр айы 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 08.05.2023	Сейсенбі 09.05.2023	Сәрсенбі 10.05.2023	Бейсенбі 11.05.2023	Жұма 12.05.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу, жайлы жағдай жасау. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дағдысын қалыптастыру (сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Отбасында шынығу маңызы жөнінде ақпарат алу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Үстел үсті ойыны «Ұқсасын тап», Дидактикалық ойын «Дәл осындайды тауып ал», «Анасын тап» Саусақ ойыны «Биші адамдар», Суретпен әңгіме: «Салыстыр да, атын ата» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ойыншықтарды топтастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы тірі табиғат нысандарын бақылату. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертенгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығулар жасату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Жемдерін өз бетімен түру, жуыну кезінде киімді суламау, жуыну кезінде суды шашыратпау білігін бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, ауызды толтырып сөйлемей. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Көңілді видео музыка сүйемелдеуімен қою. Қарапайым би қимылдары: шапалақтау және бір уақытта аяқпен тарсылдату, жартылай отыру, аяқтан аяққа тербелу (музыка) Балалар қандай ойындар ойнағысы келетінін айтуын қалыптастыру. «Ата мен әже силықтары» тақырыбында жеке әңгімелер ұйымдастыру. Сөзді тыңдай білуге, ересектермен және құрдастарымен тілдік қарым-қатынас жасауды дамыту, қарапайым Кім? Не істейді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер			Дене шынықтыру жүру.	Дене шынықтыру жүру.	Дене шынықтыру жүру.

			кұрсаудан құрсауға аттап өту; Шектеулі жазықтың, көлбеу тақтайдың бойымен еңбектеу	кұрсаудан құрсауға аттап өту; Екі қолмен допты нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру	кұрсаудан құрсауға аттап өту; Шектеулі жазықтың, көлбеу тақтайдың бойымен еңбектеу Екі қолмен нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру
			Кітаптардағы батырлардың суреттерін қарату, ондағы таныс заттарды атауын қалыптастыру . қарапайым сөз тіркестерін (2-4 сөз) дұрыс қайталап айтуға үйрету. (сөйлеуді дамыту) Көңілді музыка сүйемелдеуімен балалардың бірге билеуін ұйымдастыру (музыка)	«Шалқан» ертегісін. үстел үсті театр кейіпкерлерімен және басқа да көрнекі құралдарды көрсетумен сүйемелдеп мазмұнын түсінуге үйрету. (көркем әдебиет) «Шалқан» ертегісінде қолданған құралдардың 3-4 сенсорлық қасиеттеріне байланысты түсі, көлемі, өлшемі бойынша ертектегі заттарды салыстыруды үйрету (сенсорика)	«Сарбаз» тақпағын жаттау. Мнемокесте бойынша (көркем әдебиет) Қазақ халқының ұлттық салт-дәстүрлеріне баулу, балаларды бесікпен таныстыру, Қуыршақты бесікке бөлеп, бесік жырын айтып отырып ойнату арқылы қамқорлыққа баулу (сөйлеуді дамыту)
Серуенге дайындық	Көрсету бойынша киімдерін киеді, қимыл белсенділігіне жағымды эмоциялық қарым-қатынас білдіреді, бұрын игерген қимылдарды өздігінен орындай алады. Киім шкафтарын тануды қалыптастыру (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ұсақ моториканы дамыту) .				

Серуен			<p>Табиғатты бақылату желдің есу бағытын анықтау жағдайын ұйымдастыру (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Құмға саусақпен сурет салғызу, ересектер салған суретті толықтыруға ұмтылдыру. (сурет салу)</p> <p>Сарбаз Қорғаған орман, тауын, көл... Қатардағы ол жауынгер. такпағын жаттау (көркем әдебиет)</p>	<p>Балабақша ауласындағы өсімдіктерге күтім жасауды үйрету (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Қимылды ойын «Кім жылдам»</p> <p>Ләпбукқа ертегі кейіпкерлерін ретімен жапсыруды жетілдіру. (жапсыру)</p>	<p>Табиғатты бақылату, гүлдерге су құйып оларды салыстыруды ұйымдастыру (қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Алып шыққан ойыншықтардың санын ажырату (біреу-көп), әртүрлі көлемдегі заттарды атауын таныту. (сенсорика)</p> <p>Еркін ойындар</p>
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүруді үйрету. Өз шкафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. (дербес қимыл әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» көркем сөзді эмоциалы қабылдауды үйрету. Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелді даярлау заттарымен таныстыруды жалғастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Күндізгі ұйқы	Киімдерді шкафқа немесе орындыққа ұйқыға жатар алдында ұқыпты жинау білігін бекіту. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Бесік жырын айтып беру. (көркем әдебиет)				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Төсектен тұрып, түйіршекті және жұмсақ жолақшалармен жүруді дағдыландыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді				

	үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).				
Бесін ас	Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, асты тауысып жеуге дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)			Фланелеграфтағы жіпке шармен жалаушаларды кезектестіріп орналасырумен жапсырту (жапсыру) Ірі және ұсақ моншақтарды мүсіндеу арқылы мүсіндеудің техникалық дағдыларын қалыптастыру (мүсіндеу)	Ересектің көмегімен «Сарбаз» тақпағын қосыла айту дағдысын дамыту (көркем әдебиет) Еркін ойындар Музыкалық иллюстрациямен сүйемелденетін видеоларды көруіне жағдай жасау (музыка)	Фланелеграфтағы сарбаздарды қатарға тізіп жапсырту (жапсыру) Сарбаздардың суреттерін бояту. Ермексаздан оларға арналған күлше дайындауды үйрету (сурет салу, мүсіндеу) Еркін іс әрекеттер
Серуенге дайындық	Киініп-шешіну кезінде киімдерін белгілі тәртіппен киюге және шешуге жаттықтыру. Киіміндегі ұқыпсыздықты байқап, оны өз бетінше, ересектердің көмегімен жоюға, қол орамалды пайдалануға үйретуді жалғастыру. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен			Қ/о «Шеңберге тез тұр» Ойын аясында үстел үсті және еден үсті құрылыс материалдарымен (текшелер, кірпіштер, үш қырлы призма,	Қ/о «Шеңберге тез тұр» Әртүрлі көлемдегі заттардың атауын үйретіп, санын біреу-көп деп, ажыратуын дамыту (сенсорика)	Ірі конструктор бөлшектерінен машина құрастырып бөлшектерін салыстырып ойнату (құрастыру) Еркін ойындар.

			пластина, цилиндр), жазықтықтағы құрылыстың орналасу нұсқаларымен таныстыру. (құрастыру)		
Балалардың үйге қайтуы	Үйде ойналатын ойындарды ұсыну. Наурыз мерекесі туралы түсінік беру. Апта бойы алған әсерлерін сұрау, әңгімелесу дағдысын қалыптастыруды үйде жалғастыруды ұсыну.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023 жыл мамыр айы 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.05.2023	Сейсенбі 16.05.2023	Сәрсенбі 17.05.2023	Бейсенбі 18.05.2023	Жұма 19.05.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Олар үшін жайлы жағдай жасау. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дағдысын қалыптастыру (сөйлеуді дамыту) .				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың бала бақшаға көтеріңкі көңіл күймен келу жағдайларын талқылау. Балалардың денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу, күн жылуына байланысты киіндіруге кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, «Жапырақтар», саусақ ойыны «Қуырмаш» «Бір сөзбен ата» дидактикалық ойындарға қатысу белсенділігін арттыру Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ойыншықтарды топтастыру іс іректерді жасауына жағдай жасау Табиғат бұрышындағы тірі табиғат нысандарын бақылату барысында баланың сөйлеуін дамыту. (Балалармен жеке жұмыс.)				
Таңертеңгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті) .				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Жеңдерін өз бетімен түру, жуыну кезінде киімді суламау, жуыну кезінде суды шашыратпау білігін бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, ауызды толтырып сөйлемей. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Көңілді музика қою. Қарапайым би қимылдарын орындауды пысықтау: шапалақтау және бір уақытта аяқпен тарсылдату, жартылай отыру, аяқтан аяққа тербелу (музыка) Балалар қандай ойындар ойнағысы келетінін айтуын қалыптастыру.«Гүлдер» тақырыбында жеке әңгімелер жүргізу . Бас киім, аяқ киімі , қысқы тондар мен жылы байпақ пен қолғап түрлерімен таныстыру. Сөзді тыңдай білуге, ересектермен және құрдастарымен тілдік қарым-қатынас жасауды дамыту, қарапайым Кім? Не? Не істейді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдауын дамыту және т. б. (сөйлеуді дамыту)				

Ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Музыка Ән айтуға деген қызығушылықтарын ояту, жекелеген сөздер мен буындарды айту, педагогтің дауыс ырғағына, сөздердің созылыққы дыбысталуына еліктей отырып, ересекпен қосылып ән айтуын дамыту.	Дене шынықтыру иректелген лентаның бойымен жүру. заттардың арасымен жүгіру, доғаның, гимнастикалық скамейканың астынан еңбектеу	Дене шынықтыру иректелген лентаның бойымен жүру. заттардың арасымен жүгіру әртүрлі тәсілдермен әртүрлі бастапқы қалыпта 0,5-1,5 метр арақашықтықтағы нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру	Дене шынықтыру иректелген лентаның бойымен жүру. заттардың арасымен жүгіру, доғаның, гимнастикалық скамейканың астынан еңбектеу, әртүрлі тәсілдермен әртүрлі бастапқы қалыпта 0,5-1,5 метр арақашықтықтағы нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру
Көктем мезгілі екенін айту. Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдердің суреттерін көрсету. Суреттерге қарап танитын заттарын атату. Сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіруді үйрету. (көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту) Гүлдер мен жапырақтың ұқсас	Қима карточкалармен жұмыс. Бір және көп болып тұрған суреттер бойынша әңгіме жүргізу. Сөздердің дұрыс айтылуын, зат есімдердің көпше түрде дұрыс қолданылуын ескеріп, сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру дағдысын дамыту (сөйлеуді дамыту)	Алтын қоржыннан шыққан гүлдерді және өлшемдері әртүрлі геометриялық фигураларды, өлшемі, пішіні, түсі бойынша ерекшеленетін біркелкі заттарды топтастыруды үйрету. Топтастырып болған заттарды атату, оларды қалай қолданатынын сұрау. (сенсорика және сөйлеуді дамыту)	«Жақсы мен жаман» әңгімесін оқып беру. Гүлдердің арасындағы арам шөптерді көрсетіп таныстыру. (көркем әдебиет) Әр түрлі гүлдерді құмыраларға жапсырту. (жапсыру)	«Алтын қоржын» ойынын ойнату. Заттарды суреттерге сәйкес топтастыру. Таныс заттарды атау, педагогтің өтініші бойынша суреттен заттарды тауып, сұрақ қою: «Бұл кім (не)?», «Не істеді?». Қарапайым сюжеттік суреттердің мазмұнын айтып беруге ынталандыру. (сөйлеуді дамыту)	

	қасиеттері бойынша салыстыру және іріктеуді жетілдіру. (Сенсорика)	Топтағы ойыншықтарды біреу және көп етіп жинау, оларды тану атауын атату. Қалай қолданатынын көрсету. (қоршаған ортамен танысу)			және көркем әдебиет)
Серуенге дайындық	Қуыршағымызды серуенге шығарайық деп көрсету бойынша киімдерін киюді, қимыл белсенділігіне жағымды эмоциялық қарым-қатынас білдіруді және бұрын игерген қимылдарды өздігінен орындау дағдасын пысықтау. Киім шкафтарын тануды қалыптастыру (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ұсақ моториканы дамыту). Ересектің бақылауымен ойын әрекеттерін (спорттық, би) орындауға, қимыл белсенділігіне жағымды эмоция білдіруге, бұрын меңгерген қимылдарды өз бетінше орындауға ықылас танытуға баулу.				
Серуен	Балабақша ауласындағы ойын ережелерімен таныстыру. Өз ара қарым қатнаста дәрекілікке, сараңдыққа теріс көзқарас қалыптастыру (Қоршаған ортамен таныстыру) Ермексаздан бидай және жүгері дәндерін жасату. (мүсіндеу)	Ауа райының ерекшеліктерін байқату. Күннің жылы әлде суық екенін анықтату. Құрдастарымен бірге жолдарды, текшелерді құрастыруға баулу, олармен ойнату, Қарапайым құрастыру дағдыларын бекіту (құрастыру) (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Поезд»	Балбақша ауласындағы жапырақтармен гүлдерді ермексазбен біріктіру арқылы жасату. (Мүсіндеу) Бейнелеу әрекетіне деген қызығушылығын ояту, көркемдік қабылдауларын дамыту. Құмда өз бетінше сурет салуын ұйымдастыру.	Ауа райының ерекшеліктерін байқату. Гүлдерді көрсету арасындағы арам шөптерді жұлуды ұйымдастыру. (Қоршаған ортамен таныстыру) Алтын қоржыннан шыққан заттарды суреттерге сәйкес топтарсыру ойыны. Ойыншық, киім, аяқкиім, ыдыс, жиһаз, көгөніс пен жеміс, үй жануарлары мен олардың төлдерінің	Балабақша ауласындағы гүлдердің арасында арам шөп шықты ма? қарату. Гүлдерге су құйғызу. (қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын «Өз үйіңді тап» Қарапайым құрылысты үлгі бойынша, ересектің көмегімен, өз

	<p>Спорттық жаттығулар: үш дөңгелекті велосипедке отыруға, одан ересектердің көмегімен және көмегінсіз түсуге, ересектердің көмегімен және өз бетінше рөлді басқаруға үйрету.(спорт залда немесе алаңқайда)</p>	<p>Алып шыққан пирамидаларды жинау, текшелерді тізіп құрастыру ойындарын ойнату. (Сенсорика)</p>	<p>(сурет салу) Қимылды ойын «Төгілген жіптерді жылдам жина»</p>	<p>атауларын, көлік құралдарын және жеке бас гигиена заттарын білдіретін зат есімдермен атау дағдыларын дамыту (Сөйлеуді дамыту) Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Ұшақтар»</p>	<p>бетінше құрастыру, кеңістік қатынастарды түсіну, құрылыс масштабына сәйкес сюжеттік ойыншықтарды, табиғи материалдарды (құм, су, тас) қолданып, ойнауға мүмкіндік беру. (құрастыру)</p>
Серуеннен оралу	<p>Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүруді үйрету. Өз шкафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. (дербес қимыл әрекеті).</p>				
Түскі ас	<p>Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелді даярлау заттарымен таныстыруды жалғастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)</p>				
Күндізгі ұйқы	<p>Киімдерді шкафқа немесе орындыққа ұйқыға жатар алдында ұқыпты жинау білігін бекіту. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Бесік жырын айтып беру (көркем әдебиет)</p>				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	<p>Төсектен тұрып, түйіршекті және жұмсақ жолақшалармен жүруді дағдыландыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				

Бесін ас	Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, асты тауысып жеуге дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Көңілді музыканың берілген сипатына сай қимылдар жасату (музыка)</p> <p>Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда дербес әрекеттер. Дайын жапсыру пішіндерінің ішінен гүлдер бейнелерін табу, фланелеграфқа жапсырту. (Жапсыру)</p> <p>Ересектермен бірлескен әрекеттерге қызығушылықты ояту. Тәрбиешінің салып берген суреттерін бояту. (сурет салу)</p>	<p>Мүсіндеудің қарапайым тәсілдерін (кесектерді үлкен бөліктерден бөліп алу, оларды біртұтас етіп біріктіру, сазбалшықты өздігінен илеу) үйрету. Түймедақ гүлін жасату. (Мүсіндеу)</p> <p>Балалардың лэпбуктармен жеке ойын әрекеттерін ұйымдастыру (Жапсыру)</p> <p>Кітаптарды қарату.Ертегі оқып оны ойыншықтар, суреттер, үстел үсті театрының кейіпкерлері және басқа да көрнекі құралдармен көрсету (көркем әдебиет)</p>	<p>Ересектің бақылауымен ойын әрекеттерін (спорттық, би) орындауға, қимыл белсенділігін арттыруға үйрету (Музыка)</p> <p>Балалардың қалауы бойынша құрастырмалы материалдарды алып, олармен еркін ойындарда дербес әрекетін дамыту (құрастыру)</p> <p>Ертегі кейіпкерлерінің ойыншықтарын алып ойнату жағдайын ұйымдастыру. (көркем әдебиет)</p>	<p>Бейнелерді парак бетінде орналастыра отырып, түрлі-түсті дақтарды қарама-қарсы үйлестіру арқылы бере білуді, дөңгелек және толқын тәрізді сызықтарды дәстүрлі емес әдістермен сурет салуды пысықтау. Түймедақ гүлінің ортасына саусақпен басып, ортасын салғызу. (сурет салу)</p> <p>Үстел үсті және еден үсті құрылыс материалдарымен ойын аландарын құрастырғызу. (Құрастыру)</p>	<p>Сурет салғанда дұрыс отыру, қағазды умаждамау, қаламды тарсылдатпау, жұмысты ұқыпты жасауды қалыптастыру. Арам және шөптің суретін салғызу. (сурет салу)</p> <p>Гүлдер мен шөптердің ішінен гүлді танып жапсырту. (жапсыру)</p>
Серуенге дайындық	<p>Киініп-шешіну кезінде киімдерін белгілі тәртіппен киюге және шешуге жаттықтыру. Киіміндегі ұқыпсыздықты байқап, оны өз бетінше, ересектердің көмегімен жоюға, қол орамалды пайдалануға үйретуді жалғастыру.</p> <p>Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен</p>				

	жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Балалардың қалауы бойынша құрастырмалы материалдарды алып, шығу, олармен еркін ойындарда баланың дербес әрекетін дамыту (құрастыру) Қимылды ойын «Шарды ұста»	Қимылды ойын: «Өз үйінді тап» Құмда таяқшамен сурет салғызу (Сурет салу)	Қимылды ойын «Төгілген жіптерді жылдам жина» Ләпбукта дербес жапсыру әрекетін жасату. (жапсыру)	Доппен ойындар. Ересектің бақылауымен ойын әрекеттерін (спорттық, би) орындауға, қимыл белсенділігін арттыруға үйрету (Музыка)	Қимылды ойын «Төгілген жіптерді жылдам жина» Ермексаздан шөптер жасату. (Мүсіндеу)
Балалардың үйге қайтуы	Табиғи материалдармен ойын ойнауды ұсыну Апта бойғы жұмыстар бойынша ақпарат беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023 жыл мамыр айы 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.05.2023	Сейсенбі 23.05.2023	Сәрсенбі 24.05.2023	Бейсенбі 25.05.2023	Жұма 26.05.2023
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңілді муызкамен қарсы алу, жайлы ойын жағдайын жасау. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Сәлеметсіз бе! сөзін сөздік қорына қосу. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дағдысын қалыптастыру(сөйлеуді дамыту). Балаларды топта жеңіл киінуге үйрету.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың ауа райына байланысты жылы киіну жағдайларын талқылау.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында өзі таңдаған ойыншықтармен еркін ойындарды ұйымдастыру. Дидактикалық ойындарға «Қалай дыбыстайды?», саусақ ойыны «Қуырмаш» және үстел үсті ойындарын ойнауға жұмылдыру, белсенділігін арттыру. Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, сурет альбомдарын қарауына ықпал жасау. Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге бақылау. (Балалармен жеке жұмыс).				
Таңертеңгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды жасату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Ересектің бақылауымен бетін, қолдарын ластанған кезде және тамақтың алдында өз бетінше жуу, беті мен қолын жеке орамалмен құрғатып сүрту, ересектің көмегімен өзін ретке келтіруін қалыптастыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, ауызды тамаққа толтырып сөйлемей. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Көңілді музыканы видео арқылы тамашалап, қимылдарын бірге жасату. Сөздерін қайталау. Балалар қандай ойындар ойнағысы келетінін айтуын қалыптастыру. «Әр қашан күн сөнбесін» әнін тыңдату, сөздерін жаттату. Сөзді тыңдай білуге, ересектермен және құрдастарымен тілдік қарым-қатынас жасауды дамыту, қарапайым Кім? Не? Не істейді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдауын және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Музыка Әннің мағынасын	Дене шынықтыру иректелген лентаның	Дене шынықтыру иректелген лентаның	Дене шынықтыру

		түсіну, қоңыраулардың жоғары және төмен дыбысталуын, фортепианоның дыбысталуын ажырата білу, әртүрлі музыкалық аспаптарда орындалған таныс әуендерді тыңдату, бұл әуендерді тани білу.	бойымен жүру. құрсаудан құрсауға аттап өту; әртүрлі заттардың: арқанның астынан нысанаға дейін төрттағандап (алақанымен, тіземен тіреп) еңбектеу, Бір орында тұрып қос аяқпен секіру	бойымен жүру. құрсаудан құрсауға аттап өту; әртүрлі заттардың: арқанның астынан нысанаға дейін төрттағандап (алақанымен, тіземен тіреп) еңбектеу, Бір орында тұрып қос аяқпен секіру	иректелген лентаның бойымен жүру. құрсаудан құрсауға аттап өту; әртүрлі заттардың: арқанның астынан нысанаға дейін төрттағандап (алақанымен, тіземен тіреп) еңбектеу нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру Бір орында тұрып қос аяқпен секіру
Отбасының демалыс орнындағы суреттерін көрсету. Суреттердің мазмұнын айтып беруді ұйымдастыру Әкесі анасы жайлы әңгімелеу дағдысын дамыту. (сөйлеуді дамыту)	Кітаптарды қарату. Қарапайым (Кім? Не? Не істейді? және тағы басқа) және бірте-бірте күрделі (Нені ұстады? Нені әкеледі?) сұрақтарға жауап беруге үйрету. Артикуляциялық және дауыс аппаратының, сөйлеу кезінде тыныс алу, естуқабілетінің дамуына ықпал ету. «Инеше» артикуляциялық жаттығуын жасату (сөйлеуді дамыту)	Түймелерді қадату. Сырамаларды сырғызу. Саусақ қимылдарын дамыту бойынша ойындарды ойнату (сенсорика)	Материалдардың (қағаз) қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру және оларды қолданудың қарапайым әдістерін (ұсақтау, жырту, бүктеу) үйрету. Дайын пішіндерді жапсыру дағдыларын	Жаз Жазды ыстық сүйемін, Сайрандап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін. Таныс өлеңдерді оқыған кезде балаларға сөздерді, сөз тіркестерін қосылыпайтуға мүмкіндік беру. (көркем әдебиет)	Қазақ халқының ұлттық салт-дәстүрлеріне баулу. Қуыршақты бесікке бөлеп, бесік жырын айтып отырып ойнату арқылы балаларды қамқорлыққа баулуды пысықтау. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

		және көркем әдебиет) Өртүрлі көлемдегі заттарды атауын танып, әр түрлі құрылымдар құрастырып ойнату. (сенсорика)	қалыптастыру. Қолшатыр жапсырту. (жапсыру)	біріне ауыстырып салуды жасату. (сенсорика)	Қарапайым және күрделі пішінді заттарды мүсіндеудің техникалық дағдыларын қалыптастыру: Қ у ыршаққа арналған әшекейлерді (білезік, жүзік, қол сағат) мүсіндеу, заттардың ұқсастықтарын табуды үйрету. (Мүсіндеу)
Серуенге дайындық	Көрсету бойынша киімдерін кияді, қимыл белсенділігіне жағымды эмоциялық қарым-қатынас білдіруді, бұрын игерген қимылдарды өздігінен орындауды жетілдіру. Киім шкафтарын тануды қалыптастыру (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ұсақ моториканы дамыту) . Күн тәртібіне сәйкес тазаауада болуын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындарға қатысуға және жаттығуларды орындауға қызығушылық пен ықылас танытуға баулу. Балалардың жалпы қабылданған моральдық-адамгершілік нормалар мен құндылықтарды меңгеруіне ықпал ету. (Қоршаған ортамен таныстыру)				
Серуен	Табиғаттағы маусымдық өзгерістерді байқауды үйрету. Жануарлар әлемі туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. (Қоршаған ортамен	Табиғи құрылыс заттарынан күшік пен мысыққа үйшік құрастыруды үйрету (Құрастыру) Екі қолмен бір уақытта заттармен әрекет ету, баланың	Балабақша ауласындағы өсімдіктерге күтім жасауды үйрету (қоршаған ортамен таныстыру) Еркін ойындар	Ауа райының өзгерістерін байқату. Құрдастарымен бірге құрастыруға баулу, олармен ойнау барысында Меңгерілген сөздерді ауызша сөйлеуде өз бетінше қолдануға	Табиғат құбылыстарына қызығушылық таныту. Аулаға ұшып келетін құстарды (торғай, көгершін, қарға) таныстыру (Қоршаған

	<p>таныстыру)</p> <p>Ләпбукте ойыншықтарды тауып жапсыру. (Жапсыру)</p>	<p>бақылауы мен түсінуіне қол жетімді өмірлік жағдайлардың үзінділерін көрсететін көрнекі заттық-ойын әрекеттерін қолдану дағдысын дамыту. Ыдыстағы заттарды екі қолмен алып екінші ыдысқа салу. (Қоршаған ортамен таныстыру)</p>	<p>Еркін ойындар Музыкалық иллюстрациямен сүйемелденетін видеоларды көру (музыка)</p>	<p>ықпал ету (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, құрастыру)</p>	<p>ортамен таныстыру)</p> <p>Құрылыс материалдарымен (текшелер, кірпіштер, үш қырлы призма, пластина, цилиндр), жазықтықтағы құрылыстың орналасу нұсқаларымен таныстыру негізінде қуыршаққа үйшік құрастыруды үйрету (Құрастыру)</p>
Серуеннен оралу	<p>Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүруді үйрету. Өз шкафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюын үйрету. (дербес қимыл әрекеті).</p>				
Түскі ас	<p>Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелге қойылған ыдыстар мен заттарды таныстыруды жалғастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)</p>				
Күндізгі ұйқы	<p>Ұйықтар алдында киімдерін шкафқа немесе орындыққа ұқыпты бүктеп қою. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Бесік жырын тыңдату. (көркем әдебиет)</p>				

<p>Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары</p>	<p>Төсектен тұрып, түйіршекті және жұмсақ жолақшалармен жүруді дағдыландыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Жеке заттарды қолдану (қол орамал, майлық, орамал, тарақ, түбек), киіміндегі олқылықты байқау және оны өз бетінше, ересектердің көмегімен ретке келтіру, белгілі бір ретпен киіну және шешіну, әртүрлі ілгектерді қолдана білу (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
<p>Бесін ас</p>	<p>Үстел басындағы мәдениеттің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, тамақ ішкенде сөйлемеу, үстел басында дұрыс отыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Балалардың сұранысы бойынша ертегіні сахналап көрсету. Сахналанған таныс ертегілерді тамашалап эмоцияларын танытуды дамыту өз қалау мен сазбалшықты қолдануға мүмкіндік беру (көркем әдебиет) (мүсіндеу)</p>	<p>Жапсыруға қызығушылықты ояту. Материалдардың (қағаз) қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру және оларды қолданудың қарапайым әдістерін (ұсақтау, жырту, бүктеу), жапсыру жұмыстарын жасау тәсілдерін (желімсіз) үйрету. Гүлдердің үстіне жаңбыр жасау. (Жапсыру) Үлгі суретте шарларды саусақтарымен бояу (Сурет салу)</p>	<p>Құрылыс ойыншықтарымен еркін ойындарды ойнату. (Құрастыру) Ермексаздан өздеріне ұнайтын доптарының мүсінін жасату. (мүсіндеу) Ертегі кітаптарының суреттерін қарап, жеке балалармен әңгімелесу (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)</p>	<p>Шар мен доп турлерін жасауда қарапайым және күрделі мүсіндеудің техникалық дағдыларын қалыптастыру (мүсіндеу) Қағазға дайын шарлардың жіптерін салу. (Сурет салу)</p>	<p>Бояумен жаңбыр тамшыларын салғызу. (Сурет салу) Фланелеграфта геометриялық фигураларды, машиналарды, үйлерді, доптарды, шарларды, гүлдерді, қазақтың ұлттық ою-өрнектерін орналастыруды пысықтау. (Жапсыру)</p>
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Киініп-шешіну кезінде киімдерін белгілі тәртіппен киюге және шешуге жаттықтыру. Киіміндегі ретсіздікті байқап, оны өз бетінше немесе ересектердің көмегімен жоюға, қол орамалды пайдалануға үйретуді</p>				

	жалғастыру. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлауды үйрету. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	<p>Фигураларды негізгі түсі, неғұрлым ұқсас қасиеттері бойынша салыстыру және іріктеуді жетілдіру ойындарын ойнату (сенсорика)</p> <p>Құмға саусақпен сурет салғызу, ересектер салған суретті толықтыруға ынталандыру. (сурет салу)</p>	<p>Таныс әннің қайталанатын сөздерін айтуға ынталандыру (музыка)</p>	<p>Қ/О «Жалауға қарай жүгір»</p> <p>Құмға саусақпен сурет салғызу, ересектер салған суретті толықтыруға ынталандыру. (сурет салу)</p>	<p>Фланелеграфта жіпке жалаушаларды орналастырып жапсырту (жапсыру)</p>	<p>Фигураларды негізгі түсі, неғұрлым ұқсас қасиеттері бойынша салыстыру және іріктеуді жетілдіру (сенсорика)</p>
Балалардың үйге қайтуы	Балаға қойылатын сұрақтар туралы кеңес беру. Балалардың күн соңындағы көңіл күйін талқылау				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023 жыл мамыр айы 5 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 29.05.2023	Сейсенбі 30.05.2023	Сәрсенбі 31.05.2023	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Оларға жайлы жағдай жасап, смайлик арқылы көңіл күйін көтеру. Тәрбиешімен сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сұрақтарға жауап беру дағдысын қалыптастыру(сөйлеуді дамыту).				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Үстел үсті ойыны «Ұқсасын тап», Дидактикалық ойын «Зейінді бол», «Кім жоқ?», «Бұл не?» Саусақ ойыны «Орманда», Суретпен әңгіме:«Салыстыр да, атын ата» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ойыншықтарды топтастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы өсімдіктерді бақылау. Балалармен жеке жұмыс.				
Таңертенгі жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды жасату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Жеңдерін өз бетімен түру, жуыну кезінде киімді суламау, жуыну кезінде суды шашыратпау білігін бекіту. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету) Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, ауызды толтырып сөйлемей. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Жау жау жаңбыр» әнін қойып балаларға түрлі қимылдар жасату. Балалар қандай ойындар ойнағысы келетінін айтуын қалыптастыру. Жаңа ойыншықтар көрсетіп таныстыру. Сөзді тыңдай білуге, ересектермен және құрдастарымен тілдік қарым-қатынас жасауды дамыту, қарапайым Кім? Не? Кім әкелді? сұрақтарға жауап беруге үйрету. Қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау және т. б. (сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер		Музыка Қарапайым би қимылдарын орындату: қолдың	Дене шынықтыру жүру. заттардың арасымен, аяқтың ұшымен жүгіру		

		білектерін айналдыру, шапалақтау және аяқты тарсылдату, жүрелеп отыру, аяқтарын қозғау, айналу; денені оңға, солға бұру, басты оңға, солға ию, қолдарды сермеу.	арқанның астынан нысанаға дейін төрттағандап (алақанымен, тіземен тіреп) еңбектеу Бір орында тұрып қос аяқпен секіру		
	<p>Жаз Жазды ыстық сүйемін, Сайрандап жүремін. Суына шомылам, Күніне күйемін. Тақпағын қайталау (сөйлеуді дамыту)</p> <p>Балалармен бірге балалар әдебиеті шығармаларына арналған иллюстрацияларды қарату. Жаз бейнесін көрсетіп тануын қалыптастыру. (көркем әдебиет)</p>	<p>Жастарына сәйкес көркем шығармалар оқып беру. «Жеті лак» ертегісі. Кейіпкерлердің сөздерін қайталату. Кейіпкерлердің дауысын салуды жетілдіру. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)</p>	<p>Лэпбук арқылы ертегі айтып беру. Балаларға кейіпкерлерін атату. Олардың дауыстарын қимылдарын қайталату. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Үстел үсті құрастырмалы материалдардан бөпе құршаққа кереует жасап орналастыру (сенсорика)</p>		
Серуенге дайындық	<p>Балалардың дербес қимыл белсенділігін дамыту. Ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				
Серуен	Қоршаған ортадағы өсімдіктермен	Қолшатырды құмда салғызу.	Жаз мезгілі жайлы суреттердің мазмұны		

	<p>таныстыру. Сыртқы белгілері бойынша көгөністер (қызанақ, қияр, картоп) мен жемістерді (алма, алмұрт) ажыратуды үйрету.</p> <p>(қоршаған ортамен таныстыру)</p> <p>Шелектермен су тасу. Гүлдерге құю (сенсорика)</p>	<p>(сурет салу)</p> <p>Дидактикалық ойын «Сыңарын тап»</p>	<p>бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруді дамыту (көркем әдебиет)</p> <p>Серуенде және сумен, құммен ойындарда қауіпсіздік ережелерімен (лас суды ішпеу, құмды шашпау, тастарды лақтырмау) таныстыру, өсімдіктер мен жануарларға сүйіспеншілікті таныту және қамқорлық жасауды қалыптастыру. (қоршаған ортамен таныстыру)</p>		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүруді үйрету. Өз шкафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. (дербес қимыл әрекеті).				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелді даярлау заттарымен таныстыруды жалғастыру (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)				
Күндізгі ұйқы	Киімдерді шкафқа немесе орындыққа ұйқыға жатар алдында ұқыпты жинау білігін бекіту. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру (көркем әдебиет)				

<p>Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары</p>	<p>Төсектен тұрып, түйіршекті және жұмсақ жолақшалармен жүруді дағдыландыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар).</p>				
<p>Бесін ас</p>	<p>Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, асты тауысып жеуге дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)</p>				
<p>Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)</p>	<p>Күннің шуақтарын мүсіндету. (мүсіндеу) Күннің шуақтарын домақ негізіне үйлестіріп жапсырту (жапсыру)</p>	<p>Еден үстінде ірі құрылыс материалдарынан еркін құрастыру ойындарды ойнату (Құрастыру) Жазда киетін киімдерді тауып ретімен жапсырту. (Жапсыру)</p>	<p>Құрдастарымен бірге құрастыруға баулу. Бірлескен ойындарды ұйымдастыру. (құрастыру) Өз қалауымен домалақтау, жалпақтау әдісімен жасалатын заттарды мүсіндеуге мүмкіндік беру (Мүсіндеу)</p>		
<p>Серуенге дайындық</p>	<p>Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).</p>				

Серуен	Күннен қорғану үшін қолшатыр құрастырғызу. (құрастыру) Еркін ойындар ойнату Жеке әңгімелесулерді жүргізу	Алуға, салуға арналған ойыншықтармен ойын ұйымдастыру. (сенсорика) Қ/о Қ/о «Шеңберге тез тұр»	Маусымға тән табиғат құбылыстарын бақылауды үйрету. Еркін ойындар Музыкалық иллюстрациямен сүйемелденетін видеоларды көруді ұйымдастыру (музыка)		
Балалардың үйге қайтуы	Ертегілер кітабын бірге қарауға кеңес беру. Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.				

Таңертеңгі жаттығулар картотекасы

Мамыр айы

1. Тәрбиешінің соңынан жүру қатар қойылған кегли (жалауша) арасымен жүру.
2. Шеңберде тұрып, Б.Қ. өкшелері бірге, аяқтың ұшы алшақ қойылған , қолдары төмен түсірілген. Қолдарын алға созып аяқтарын тәрбиешіге көрсетеді, сосын арқаларына жасырады. (Қандай біздің алақандарымыз тап – таза).
3. Бастапқы қалып: Жоғарыдағыдай қолдары белдеріне. Жүресінен отырып алақандармен тізелерін шапалақтайды. (Алақанмен тізені тазалап алайық).
4. Бастапқы қалып: Тік тұұрып аяқтарыбірге қосылған, қолдары төмен түсірілген. Қолдарын бастарынан жоғары көтеріп шапалақ қағады.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР

Өз үйінді тап

Ойыншылар 3-4 кішкентай аласа ұзынша орындықтарда отырады. Барлық балаларда әдемі үлкен ойыншықтар: бірінші тұрған ұзынша орындықта қуыршақ, екіншісінде –ит, үшіншісінде-мысық, төртіншісінде-аю, қояю. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып тәрбиешінің соңынан жүреді.

Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылын орындайды (секіреді,жүгіреді, жүреді). Тәрбиешінің «Жанбыр жауа бастады» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Ойынды қайталау барысында, тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орынын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек.

Жүгіріп қағып ал.

Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы1,5-2м) Тәрбиеші» Бір лақтырамын, екі лақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!» -деп допты лақтырады да өзі қағып алып: «Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер» дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соңына еріп жүреді.

Құстың қауырсыны кімге барады.

Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші құстың қауырсынын алып, үрлейді. Барлық бала жан – жаққа қашып жүгіреді, ойын жалғасады.

Жалауға қарай жүгір

Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы тұрады. Тәрбиеші қолындағы жалауды жоғары көтереді. Балалар тәрбиешінің қасына жиналады. Жалауды қайта түсіргенде балалар жан-жаққа тарап кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанған соң, бір бала жалауын көтеріп жүреді, басқа балалар соңынан еріп жүреді. Ойын басынан қайталана береді.

Шарды ұста

Тәрбиеші ортаға көп үрленген шарларды жайып тастайды. Ойын басталды деген кезде (тәрбиешінің көмегімен) балалар шарды ұстап тәрбиешіге береді. Кім көп шар жинаса сол бала жеңімпаз атанады. 10-15 сек. Ойын жалғасады.

Күн мен жаңбыр

Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді.т.б. Тәрбиеші «Жанбыр жауды!» дегенде балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Тәрбиеші «Күн шықты!» дегенде балалар қайта алаңға шығып ойындарын жалғастыра береді.

Ұшақтар

Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызып, тәрбиеші өзі ұшақ болып көрсетеді. Тәрбиеші «Ұшақтар ұшады!» деген кезде барлық бала ұшақ болып ұшады. «Ұшықтар қона бастады!» дегенде барлық бала өз орындарына келіп қона бастайды. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады.

Автобус

Балалар қатарға бір-бірден тұрады. Тәрбиеші автобус жүргізушісі. Қалғандары жолаушылар. Тәрбиеші дыбыс берген кезде автобус жылжи бастайды. Ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ жүреді. Балалар жүрісті баяулатады. Жүргізуші автобусты тоқтатады. Ойын тағы жалғасады.

Торғайлар

Балаларды ойын алаңына еркін тұрғызып, тәрбиеші өзі торғай болып көрсетеді. Тәрбиеші «Торғайлар ұшады!» деп барлық балармен қолын екі жанына созып, сермеп ұшады. «Торғайлар жерге қонып, жем тере бастады деп» барлық балаларды өз орындарында тоқтатып, отырып, саусақтарымен еденді түрткізеді. Содансоң торғайлар ұйқтады деп, екі алақанын бетінің бір жағына қойып, басын қисайтып, көзін жұмады. Тәрбиешінің осы қимылдарды қайта бастауымен ойын жалғасады.

Төгілген жіптерді жылдам жина

Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді. Тәрбиеші ортаға бірнеше үлкен орама жіптерді тарқатып тастап, бірнеше балаға ораманы алап жіптің ұшына жеткенше орап кел деп, өзі жіптің басын ұстап отырады. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады.

«Ортамызда кім жоқ»

Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы тұрады. Тәрбиеші қолындағы орамалды баланың біреуінің үстіне жабады-да балалардан сұрайды, ортамызда кім жоқ? Тәрбиеші орамалды баланың үстінен көтеріп алып, баланың атын айтады. Тәрбиешінің бастауымен ойын жалғасады.

Бой сергіту өлеңдері

Бала, бала, балақан (қолдарын көтеріп)
Кәне, қайсы алақан? (алақандарын көрсету)
Саусақтарың әйбәт (саусақтарын қимылдату, ойнату)
Былай, былай ойнат.

Аю, аю тұршы (орындарынан тұру)
Бетінді жушы (екі қолымен бет жуу)
Айнаға қарашы (айнаға қарау қимылы)
Шашыңды тарашы (шаш тарау қимылын жасау)

Күнге қарайық (шеңберге тұру),
Шашымызды тарайық (бастарын жоғары көтеру).
Керіліп, дем алайық (күнге созылу),
Бойымызды жазайық (қолды белге қою).

Топ, топ, топ, топ басайық (шеңберге тұру)

Жалаудан күн жасайық (жалаушаларын көтеру)
Жаса, жаса, алтын күн (бір орында аяқты нық басып жүру)
Жаса, жаса, алтын күн

Орнымыздан тұрамыз (мәтінге сәйкес іс-қимылдар жасату)
Қолды белге қоямыз
Иілеміз оңға бір
Иілеміз солға бір
Жоғары қолды созамыз
Аяқтың ұшында тұрамыз
Бір отырып, бір тұрып
Біз тынығып аламыз

Біз аяқпен топылдаймыз (мәтінге сәйкес іс-қимыл жасату)
Біз қолмен шапалақтаймыз
Баспен біз шайқаймыз
Қолды жоғары көтеріміз
Одан кейін түсіреміз
Одан кейін ақырын
Орнымызға жүгіреміз
Әңгіме

Жақсы мен жаман

Дихан атызға бір түп гүл әкеліп отырғызды. Құнарлы жерге отырғызылған ол күнен күнге тамыр жайып, гүлдене өсе береді. Гүл бірінші – күннің нұрын, екінші – мөп-мөлдір суды, үшінші – таза ауаны сүйетін. Ол осынау тіршілік иесі болғанына, өзін әкеліп отырғызған адамға өте риза болды. Бір күні:

- Әй, сен көп асқақтама! Өмірге келгеніңе өкінетін боласың, — деген шіңкілдек дауысқа жалт қараса, дәл төменде түрі ұсқынсыз бір шөп басын қылтитып тұр екен. Гүл ештеңе дей алған жоқ. Көздері жасаурап кетті, қасындағы біршама үлкендігі бар екінші гүлге басын сүйеді.

- Жабырқама, сабыр ет! Адамдар оны «арам шөп» деп атайды. Бір басынан басқаны ойламайтын жауыз шөп. Одан әлі – ақ құтыламыз.

«Жақсы сөз – жарым ырыс» деген ғой.

Жас гүлдің көңілі біраз көтеріліп қалды. Әлгі гүлдің айтқаны рас болып шықты. Ертесіне он жастағы бір бала келді де, арам шөпті жұлып тастады. Гүл қайта құлпырды. Өмірде жақсылар да, жамандар да, бар екен.

Б. Әбділов